

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR 1950. október 1. vasárnap.

ÁRA 4 LEJ VII. ÉVFOLYAM, 228. SZÁM.

A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának rendelete a tudósoknak, technikusoknak, művészeknek adományozandó címekről

A Hivatalos Közlöny tegnapi száma közli a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának a tudósoknak, technikusoknak, művészeknek adományozandó címek létesítéséről szóló rendeletét.

A rendelet kimondja a következő címek létesítését:

- A Román Népköztársaság érdemes tudósa;
- A Román Népköztársaság népeinek művésze;
- A Román Népköztársaság érdemes művésze;
- A Román Népköztársaság művészetének érdemes mestere;
- A Román Népköztársaság érdemes tanára;
- A Román Népköztársaság érdemes tanítója.

Ezeket a címeket a minisztertanács javaslatára a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa adományozza.

A Román Népköztársaság érdemes tudósa címet azok a tudósok kapják, akik a tudományos kutatás, vagy a technika területén nagy érdemeket szereztek, a szocializmus építésének szempontjából rendkívül fontos tudományos technikai felfedezést tettek, vagy munkamódszer-új-

tást kezdeményeztek, valamint azok, akik kiváló munkát fejtettek ki a technika gyakorlatának területén, vagy a tudomány népszerűsítésének terén.

A Román Népköztársaság népeinek művésze címet azok az élenjáró művészberek kaphatják meg, akiknek nagy szerepük van a színművészet, a zeneművészet, a filmművészet és a képzőművészetek fejlesztésében.

A Román Népköztársaság érdemes művésze címet azok kapják meg, akik a művészet bármelyik ágában, akár mint alkotóművészek, akár mint előadóművészek kiváló munkát tettek.

A Román Népköztársaság művészetének érdemes mestere címet a művészet bármelyik ágában kifejtett jelentős alkotómunkásságért lehet megkapni.

A Román Népköztársaság érdemes tanára címet azok a tanárok kapják meg, akik már hosszú ideje dolgoznak a közoktatásban és mint közép vagy felsőiskolai s egyetemi tanárok kiváló munkásságot fejtettek ki.

A Román Népköztársaság érdemes tanítója címet azok a tanítók kaphatják meg, akik már hosszú idő óta tanítói munkásságot fejtenek ki és nagy eredményeket mutatnak fel.

Minisztertanácsi határozat a burgonya, hagyma és hüvelyesek árcsökkentéséről

BUKAREST. — (Agerpres.) A minisztertanács legutóbbi ülésén egyes mezőgazdasági termékek forgalmát tárgyalta és az alábbi határozatot hozta:

Megállapítja a hagyma, bab, borsó, lencse és burgonya legmagasabb vételárát, amelyet a néptanácsok szervei, valamint a szövetkezetek fizethetnek a dolgozó földműveseknek. Az elsőosztályú krumpli ára 5 lej, a másodosztályú krumpli 4 lej, a harmadosztályú krumpli ára 3 lej kilónként. A hagyma ára 9, illetve 11 lej, fajta szerint. A szárazbab ára Moldovában 14 lej, Munténiában 15 lej, az ország többi részeiben 16 lej kilónként. A moldovai könnyű babfajták ára 16 lej, a munténiai babfajták ára 18 lej, az ország többi részében 20 lej kilónként.

A száraz borsó árát az ország egész területére egységesen 15 lejben állapították meg. Husz lejben állapították meg a lencse vételárát az ország egész területén.

A minisztertanács ugyanakkor megállapította a fent felsorolt cikkek fogyasztási árát is. A hagyma fogyasztói ára 11, illetve 12 lej, kilónként minőség szerint.

A szárazbab ára 20 lej, a könnyű nemes szárazbabok ára 25 lej ki-

lónként az egész ország területén. A borsó ára egységesen 22 lej az egész ország területén. Huszonöt lej a lencse ára.

A fenti mezőgazdasági termékeket viszonteladói szándékkal a termelőktől csakis az állami és szövetkezeti szervek vásárolhatják meg. A belkereskedelmiügyi minisztérium a szövetkezeti központtal együttműködve és a helyi ideiglenes bizottságok támogatásával minden lehető elkövet arra hogy a fenti határozatban felsorolt termékek forgalmát a legjobb körülmények között biztosítsa.

A fent felsorolt termékek magánkereskedelmi ára valamint az az ár, amit a termelők kérnek a fogyasztóktól, ha közvetlenül adják el árujukat, nem haladhatja meg a határozatban megállapított árakat. A minisztertanácsi határozat értelmében azok a dolgozó földművesek, akik a fenti termékekből átadták az államnak járó kötelező kvótát, amennyiben közvetlenül piacra hozzák forgalomba a fent felsorolt termékeiket, mentesek a piaciilletékek fizetése alól. Ezzel a minisztertanács támogatni kívánja a dolgozó földműveseket.

Az egészségügyi feltételek biztosítására, valamint a spekuláció

megakadályozására a termelők a fent felsorolt termékeiket csakis a piacokon hozhatják forgalomba.

A minisztertanács határozatában kötelezi a néptanácsokat, hogy ellenőrizzék a beszolgáltatások teljesítését mielőtt valamelyik termelőtől vásárolna a fent felsorolt termékeket. A néptanácsoknak ellenőrizniük kell azt, hogy az állam és a szövetkezetek megbízottai ne vásároljanak olyan termelőktől, akik nem tettek eleget beszolgáltatási kötelezettségüknek. A néptanácsoknak meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket arra, hogy az állami és szövetkezeti szervek zavartalanul végezhessék vásárlásaikat. A néptanácsoknak meg kell szervezniük és ellenőrizniük kell a begyűjtési szervek, valamint a vásárlással megbízott állami és szövetkezeti szervek együttműködését.

A minisztertanács az ármegállapító bizottság elnökségét, a belkereskedelmi minisztériumot, a termékek begyűjtésével megbízott állami bizottságot, a néptanácsok törvényét alkalmazó bizottságot, a belügyminisztériumot és a szövetkezeti központ szerveit bízta meg a határozat végrehajtásával.

Kolozs-tartományban nagy lendülettel haladnak az őszi vetési munkák

KOLOZSVAR. — A kapásnövények betakarítása Kolozs-tartomány egész területén nagy lendülettel folyik. A dolgozó földművesek a Román Munkáspárt irányításával nap-nap után újabb eredményeket mutatnak fel. Munkájukkal a békétábor erejét növelik. A kapásnövények betakarítása során Torda-rajon jár az élen. A kukoricát 11.26 hektáron, a krumplit 1081 hektáron, a napraforgót 958 hektáron, a paszulyt 173 hektáron gyűjtötték be. Szamosújvár-rajonban a kukoricát 8365 hektá-

ron, a krumplit 722 hektáron, a napraforgót 1270 hektáron gyűjtötték be. Zsibó-rajonban a kukoricát 8292 hektáron, a krumplit 1013 hektáron, a napraforgót 2299 hektáron betakarították. Kolozs-rajonban a kukoricát 3134 hektáron, a krumplit 559 hektáron, a napraforgót 670 hektáron gyűjtötték be. A dési-rajonban a kukoricát 7811 hektáron, a krumplit 724 hektáron, a napraforgót 1149 hektáron, a paszulyt 33 hektáron gyűjtötték be. Fokozott lendülettel végzik a termésbegyűjtést a többi rajonok is.

Kolozs-tartomány területén az őszi vetéshez 37.231 hektáron készítették elő a földeket. A javaszi vetéshez az őszi mélyszántást 4206 hektáron végezték el. A kollektív gazdaságok 1668 hektáron, az állami gazdaságok 974 hektáron végezték el a szántásokat.

A tartomány dolgozó földművesei a vetéseket is fokozott lendülettel végzik. Ezideig Kolozs-tartomány területén 11.539 hektárt vetettek be búzával, 2398 hektárt rozsral, 31 hektárt árppal és 82 hektárt őszi búkkönnyel.

a Kommunista (b) Párt története XII-ik évfordulója alkalmából

ELŐADÁSTARTANAK

Román nyelven:

Teodor Mihalescu egyetemi tanár.

Magyar nyelven:

Csehi Gyula egyetemi tanár.

Tizenkét éve jelent meg a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Történetének rövid tanfolyama

Tizenkét évvel ezelőtt jelent meg Sztálin elvtárs zseniális műve, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának története, rövid tanfolyama. Abban az időben látott napvilágot az egész világ kommunista pártjainak és dolgozó tömegeinek a fényes világító farszá, amikor nemzetközi vonalon végsőkig kiéleződött az osztályharc, amikor Hitler, cinkosságban az amerikai, angol, francia és más imperialistákkal a szovjetellenes háborút készítette elő, amikor tehát a munkásoktól s az azt vezető kommunista pártok előtt az a hatalmas feladat állott, hogy az összes hazafias erőkot mozgósítsák a fasizmus ellen, saját áruló burzsoáziájuk ellen.

Felmerheteleken az a támogatás, amelyet a harcban a szabadságukért küzdő millióknak nyújtott több mint egy évtizeden keresztül Sztálin elvtárs nagy-szerű műve. Nincsen a világon még egy olyan mű, amely ennyire tömören és mégis sokoldalúan, ilyen egyszerűen és mégis mélyrehatóan szjetetizálja Lenin és Sztálin nagy Pártjának több évtizedes elméleti és gyakorlati tapasztalatait. A cselekvő marxizmus e fényes kifejezője a földkerekség minden dolgozó emberének megmutatja, hogyan vezették a bolsevikok diadalrodialdra a munkásoktól, milyen stratégiával és taktikával, milyen ideológiai és politikai megalapozottsággal és milyen szervezéssel sikerült megszakitani a kapitalizmus láncát és megvalósítani a kizsákmányolástól mentes, szocialista rendszert a világ egyhatodán.

E tapasztalatokat pedig a Párttörténeten keresztül, nem egy valamilyen forradalmi Párt nyújtja a világ dolgozóinak rendelkezésére, hanem a földkerekség minden forradalmi munkáspártjának prototípusa. Az a Párt, amely céltudatos harcának igazolását magától a történelemtől nyeri, s amely behoznyította, hogy egyedül az általa követett út vezet az egész emberiséget a szabad és boldog élethez, a szocializmushoz és kommunizmushoz.

A Párttörténet ezért egyike a legelsőbb fegyvereknek a kommunisták és minden becsületes dolgozó ember kezében, — az imperialisták és jobboldali szocialdemokrata lakájai elleni harcban, a békéért, a demokráciáért

és a szocializmusért folytatott gigászi küzdelemben. A nagy Bolsevik Párt tapasztalatai, a Párttörténet által terjesztett fény, áttör rendörkordonokon és börtönök falain, bevilágítja azt az utat, amelyen minden elnyomott és kizsákmányolt nép kivivhatja szabadságát.

Országunkban a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja történetének rövid tanfolyama a pártoktatás alapját képezte már a Kommunista Párt illegálitásának súlyos éveiben. A boldog élet, a szocializmus megteremtéséért vívott harcban országunk vezetőereje, a Román Munkáspárt, ma Lenin és Sztálin nagy Pártjának dicső példája nyomán vezeti a munkásoktól és szövetkezesektől a dolgozó parasztságot. A Bolsevik Párt tapasztalataiból, Sztálin elvtárs nagyszerű művéből tanulta meg a Román Munkáspárt, hogy a marxista-leninista párt megedződik az osztályellenség és cin-kostársai, a jobboldali szocialdemokraták, az opportunisták és elhajlók elleni kíméletlen harcban, erősödik az osztályidegen elemeknek a Párt soraiból való eltávolításával. A Bolsevik Párt Sztálin elvtárs művében szintetizált tapasztalatainak alkalmazása országunk viszonyaira, segítette hozzá a RMP-t, hogy a munkásoktól és a dolgozó parasztságtól szövetségét szorosra vonva, győzelemre vezethesse a dolgozó népet a burzsoá és földhirtokos osztály ellen, hogy megszilárdíthassa a proletárdiktatúrát, s a dolgozó emberek millióinak cselekvő részvételével nap mint nap fényes gazdasági és politikai győzelmeket arathasson a szocializmus építése után. Országunk iparosításában, a mezőgazdaság kollektivizálására való áttérésben, a rajonálásban és a néptanácsok létesítésében, a dolgozók építő munkájában s a külső és belső ellenség elleni harcban a marxizmusnak ez az enciklopédiája valódi anyagi erővé vált.

Ma, a Párttörténet megjelenésének 12-ik évfordulóján országunk dolgozóinak milliói a világbéke megteremtéséért harcolnak százmillióival együtt újból kifejezre juttatják mély hálójukat és forró szeretetüket a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja történetének megalkotója, a békétábor bücs vezetője, Sztálin elvtárs iránt.

1951-re termelnek a zsilvölgyi ifjúmunkások

A zsilvölgyi bányákban egyre több munkacsoport fejezi be ezévi tervelőirányzatát és kezdi meg a jövő évre a termelést. Így a petrit-lai bányában Keré József ifjúmunkás brigádja szeptember 21-16l már 1951-re bányássza a szenet. A szorgalmas ifjúmunkás brigádban kiüntek Brandusa Ioan, Szilveszter Vencel, Lucaciu Laurentiu és Cerei Carol, fiatal bányászok, akik az egész év folyamán megőrizték az őbrigád nevet.

A RESICAI „SOVROMMETAL”

1951-es terveiről és eredményeiről

ket érnek el a terv teljesítésében. Így például Raduica Péter életvasztár brigádja, amely a 6. számú Siemens-Martin kemencénél dolgozik, 28,8 tonna acél termelt egyetlen nap alatt. Szeptember 22-én Jemariu Adam csoportja, ugyanannál a kemencénél 28 tonnát olvasztott. Cornea Petru brigádja pedig 10 tonnát. A November 7. tiszteletére indított szocialista munkaversenyek során Bucatei Alexandru brigádja az 5-ös kemencénél naponta 82 százalékkal, Ivanovici Ilie csoportja pedig 80 százalékkal termelt tul előirányzatát.

Az amerikai nép többségének meggyőződése, hogy a háboru elkerülhető

NEW-YORK. — A béke amerikai hívei tájékoztató központja közli, hogy szeptember 22-ig több mint két és félmillió amerikai írta alá a stockholmi békefelhívást — annak ellenére, hogy az amerikai reakció fektelen terrorral igyekszik akadályozni a békemozgalom fejlődését. Az aláírók között van több mint 600 ismeri tudós, szakszervezeti vezető és hét protestáns püspök is.

Az amerikai tömeg növekvő békevágyát fejezi ki az a levél, amelyet Maryland állam és Baltimore város nevében intéztek a Marylandi Békeharcos Bizottság Malik elvtársához, a Szovjetunió képviselőjéhez a Biztonsági Tanácsban.

A levélben — amelyhez hasonló az USA küldöttségeihez is intéztek — reményüknek adnak kifejezést, hogy az ENSZ közgyűlésének mostani ülészaka meg fogja tárgyalni a koreai hadiselekmények megszüntetésének és az Egyesült Államok és a Szovjetunió közötti fő nézeteltérések" kérdését.

A levelet Baltimore több mint ezer lakosa írta alá, a város hangulata igazi areulának képviselői, köztük 93 kolléza és kimagasló politikai tényező. A levél írói a következő négy kérdést teszik fel:

1. Igéretet tesz-e az Ön kormánya, hogy nem alkalmaz erőszakot atombombát?

2. Támogatja-e Ön az általános leszerelésről és az atomfegyver eltiltásáról szóló javaslatot, szigorú ellenőrzési rendszer és az Egyesült Nemzetek Szervezete felügyelete mellett?

3. Támogatja-e Ön, (vagy hozzájárulhatna-e) azt a javaslatot, hogy hívják össze az USA és a Szovjetunió felelős vezetőinek értekezletét abból a célból, hogy megtárgyalják az USA és a Szovjetunió közötti nézeteltéréseket a világ békéjének biztosítására?

4. Támogatja-e Ön az eszmék és hírek szabad közlését, az említett két ország né-

pel között, a tartós békehez szükséges kölcsönös megértés biztosítására?

„Együtt Önnel a béke megvédésében“ — ezekkel a szavakkal fejeződik be a levél.

Malik elvtárs szeptember 25-én fogadta a bizottság küldöttségét és kijelentette, hogy a levélben felvetett négy kérdésre, mint a Szovjetunió küldötte, pozitív választ ad. A megbeszélés meleg és baráti légkörben folyt le. A küldöttség vezetője kijelentette, hogy a béke megszilárdítására és megőrzésére, az atomfegyver alkalmazásának eltiltására s minden az amerikai és szovjet nép közötti barátság megszilárdítására irányuló törekvés nemcsak Baltimore város és Maryland állam lakóinak forró kívánsága, hanem az USA egész népé is. A küldöttség egyben a Szovjetunió és az USA kormányához intézett felhívást is nyújtott át Malik elvtársnak, amelyben 1500 baltimorei aláírásával megismétli a levélben felvetett négy kérdést. A felhívás kifejti, hogy a háboru az amerikai nép túlnyomó többségének meggyőződése szerint nem elkerülhető.

„Mi vagyunk azok, akiknek a háboru terhét viselni kell. Ezért ragaszkodunk ahhoz, hogy hallgassák meg a nép hangját, hogy vegyék mindenütt békét követel“.

Az amerikai szavazógép segítségével több provokációs kérdést vettek fel az ENSZ napirendjére

NEW-YORK. — (Agerpres.) Az ENSZ közgyűlésének szeptember 26-iki ülésén megvizsgálták a főbizottságnak a napirendi kérdésekre vonatkozó jelentését.

Panyuskij szovjet küldött felkérte a főbizottságot, hogy a napirendre a görög küldöttség javaslatát a következő címmel: „Görögország politikai függetlenségét és területi épségét fenyegető veszély“.

Panyuskij kifejtette, hogy indokolatlan lenne ennek a kérdésnek napirendre tüzése. Az angol-amerikai tömb a hangzatos címmel ellátott javaslattal akarja elterelni a figyelmet a Görögországban uralkodó terrortól.

A csehszlovák és lengyel küldött szintén megbélyegezte a fasiszta görög kormányt. Amikor Kanelapulosz görög megbízott a szovjetellenes rágalmak közben kijelentette, hogy „Görögország mindenki számára nyitva áll“, Kats-Suchy lengyel küldött megkérdezte: „A nyitott kapu elve a makronizoszi hirhedt haláltáborra vonatkozik-e?“

Többségi szavazással úgy döntöttek, hogy napirendre tűzik a Balkán-bizottság jelentését.

A szavazógép működésbe hozásával az angolszász blokk elfogadta a Kuomintang-klókk küldöttségnek azt a javaslatát, hogy vegyék fel a tárgysorozatba „Kína politikai függetlenségé-

gének és területi épségének védelmére“ vonatkozó pontot.

Ezután a közgyűlés rátért annak megvitására, hogy felvegyék-e napirendre „Az emberi jogok tiszteltbentartása Bulgáriában, Romániában és Magyarországon“ című javaslatot.

Drogoszcsukij lengyel küldött sikraszállt amellett, hogy töröljék ezt a pontot és kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya hazug rágalmakat agyal ki Bulgárián, Magyarországon és Románia ellen, hogy ily módon avatkozzék be ezeknek az országoknak belügyeibe.

A lengyel küldött kidomborította, hogy az amerikai javaslat napirendre tüzése azt jelentené, hogy a közgyűlés támogatja ezen országok belügyeibe való beavatkozás kísérletét.

Arutjunjan szovjet küldött kimutatta, hogy semmi sem teszi indokolttá az amerikai ajánlotta napirendi pont felvételét.

Baranovszkij ukrán küldött kijelentette, hogy az amerikai javaslat napirendre tüzése az ENSZ alapokmányának durva megsértését jelentené. Ennek ellenére, Austin amerikai küldött fejtételezése után az angolszász blokk csatlósai segítségével ezt a javaslatot is felvette a tárgysorozatba.

A tömegek nyomására szabadonbocsátották az Amerikai Kommunista Párt 10 élharcosát

DENNIS ELVTÁRSAT, A PART FŐTITKÁRÁT TOVÁBBRA IS BÖRTÖNBE TARTJÁK

NEW-YORK. — Az ítélőtábla határozata megsemmisítésének kihirdetésekor Jackson, az Egyesült Államok legfelső törvényszékének ítélőbírója úgy intézkedett, hogy fellebbezésük tárgyalásáig biztosíték ellenében szabadlábon hagyják az Amerikai Kommunista Párt 10 élharcosát. Ugyanakkor azonban a „kongresszus iránti tiszteltlenség“ címűn által vádat emeltek a tizenegyedik kommu-

nista élharcos, Eugen Dennis, a Kommunista Párt főtitkára ellen, akit továbbra is börtönben tartanak.

Az USA legfelső törvényszékét a 10 élharcos szabadonbocsátására az Egyesült Államok és más országok dolgozóinak hatalmas méretű tiltakozása kényszerítette, akik nyomatékosan követelték az Amerikai Kommunista Párt élharcosainak szabadonbocsátását.

WASHINGTON. — (Agerpres.) Az amerikai kongresszus két háza elfogadta a MacCarren-féle fasiszta törvényjavaslatot „a kommunista töveknétségnek szigorú ellenőrzéséről“. A törvényjavaslat — mint ismeretes — megszabja a kommunista kötelező jegyzékbe vételét, megállapítja, hogy kommunista nem tölthetnek be közigazgatási állásokat és módot ad arra is, hogy a kommunistákat internáló táborokba deportálhassák. A háboru idején halálbüntetés is kimondható a néppellenes törvény alapján. Az amerikai társadalom legszélesebb rétegei tiltakoznak a fasiszta törvény ellen. Thomas Mann felhívást intézett Trumanhoz, amelyben tiltakozik a MacCarren-féle törvény ellen. Ehhez a felhíváshoz eddig több mint 1000 neves amerikai társadalmi személyiség, továbbá 500 író, tudós és tanító csatlakozott.

VARSÓ. (Agerpres.) A lublini ítélőtábla halálra ítélte Jakob Spenberg volt SS-törőnököt, aki 1943 augusztus és 1944 július között a lublini körzetben állomásozó SS- és hitleri rendőrségek parancsnoka volt. A tárgyaláson megállapították, hogy Spenberg adott parancsot a majdan és más haláltáborokban lévő 42.000 lengyel állampolgár meggyilkolására.

RÓMA. — (Agerpres.) Az Unita című lap írta, hogy a jugoszláviai Nis városának törvényzóka 10 és 20 év között tiltakozó gyűléshülyítésre ítélt hót Jugoszláv állampolgárt, akik ellen az volt a vád, hogy a prolotár nemzetköziséghez hű titkos szervezetekeket létesítettek.

LONDON. — Deakin, a hírhedt munkásáruló, a brit szállítómunkások szakszervezetének főtitkára, nyilatkozatban sürgette az angol kormányt, hogy törvényhozási uton tiltsa be a Kommunista Pártot, amely — Deakin nyilatkozata szerint — „összeesküszik az ország és a nép ellen“.

MOSZKVA. — (Agerpres.) A 210 románial dolgozó paraszthól álló küldöttség megérkezett Moszkvába. A küldöttséget Strulcey Iván és Horosilov Iván szovjet földművelésügyi miniszterhelyettesek, a minisztérium magasrangú tisztviselői, valamint Bughicj Simion, a RNK moszkvai nagykövete fogadták. Benediktov szovjet földművelésügyi miniszter a minisztérium helyiségében fogadást rendezett a RNK parasztküldöttségének tiszteletére.

VARSÓ. — A Longyel Köztársaság párizsi ügyvivője jegyzéket nyújtott át a francia külügyminisztériumnak, amelyben tiltakozik az ellen, hogy a francia kormány nem hajlandó kiadni Longyelországnak Bogun Dombrovskij háborus bűnöst. A jegyzék utalt arra, hogy a longyel kormány már tavaly április 7-1 jegyzékében adatzeríren hobizonyította a Franciaországba szökött Dombrovskij háborus bűnösségét. A francia kormány azonban mindenek ellenére megtagadta kiszolgáltatását.

PHENJAN. — (Agerpres.) A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadseregének főparancsnoksága szeptember 27-én reggel köll:

Szeptember 26-án a néphadsereg egységei valamennyi arcvonalon kemény harcokat vívtak a támadásban lévő ellenséggyel.

Szöul térségében az amerikai csapatok repülőkkel és harcokosokkal támogatott új erkeket dobva tűzbe, folytatták offenzívájukat.

Szeptember 26-án a néphadsereg Szöul védő egységei kemény védelmi harcokat vívtak a számbeli fölényben lévő ellenséggyel s ellentámadásba mentek át.

Két nap leforgása alatt — szeptember 25-én és 26-án — a Szöulért folyó harcokban a néphadsereg egységei emberben és anyagban súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek. Elpusztítottak 17 harcokost, 9 ágyút és 6 aknavetőt.

A többi arcvonalakon a néphadsereg egységei kemény harcokat folytattak a számbeli fölényben lévő ellenséggyel erővel.

A néphadsereg főparancsnoksága szeptember 27-én este közli:

A néphadsereg egységei valamennyi frontszakaszon folytatják kemény harcukat az amerikai csapatok ellen.

Szeptember 26-án az amerikai csapatok három irányból — északi, északkeleti és délkeleti irányból — elkezdődött támadást indítottak, hogy benyomuljanak Szöulba.

A Szöul védő néphadsereg harcokosok és tüzérségi egységei támogatásával ismételt ellentámadást indítottak és súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek. Egyes körzetekben, így Szöultól északra és délnyugatra, a néphadsereg egységeinek ellenállásai következtében az ellenség 2-3 kilométerrel visszavonult. A néphadsereg Szöul védő egységébe tartozó katonák és tisztok határtalan harci szellemről tesznek tanúságot. Szöul lakossága, férfiak és nők, a néphadsereg egységei oldalán egyembarként állt ki a város védelmére, hősiességről és haz-

A koreai hadihelyzet

fias odaadó szellemről tévo tanúságot.

Szeptember 26-án és 27-én a Szöulért folyó harcokban az ellenség hozzávetőlegesen 1900 halottat és sebesültet vosztett. Nagymennyiségű ellenséges hadianyagot elpusztítottak, vagy zsákmányul ejtettek.

A többi arcvonalzakaszon a néphadsereg egységei kemény védelmi harcok folytatnak az ellenség előnyomulásának megállítására.

SZÖUL LAKOSSÁGA HŐSIESEN TÁMOGATJA A NÉPHADSEREGET

PHENJAN. — (Agerpres.) A phenjanai rádió jelentése szerint Szöul lakossága hősieesen védi Korea fővárosát. A lakosság a fővárost

minden erejéből segíti a vitéz néphadsereget és fegyverrel a közben közvetlenül résztvesz a védelmi harcokban.

A Diancsen Don városnegyed lakói az amerikai légtörök harcok bombatámadásai ellenére lőszert szállítanak az első vonalba. Men Don városnegyed lakói barrikádokat emelnek. A szöuli fiatalok példátlan áldozatos szellemről és hősiességről tesz tanúságot. A szöuli nők lőszert és a néphadsereg állításához szükséges holmikát egészen az első vonalokba viszik ki. Szöul egész lakosságát az a megtörhetetlen elhatározás fűti, hogy megvédi a fővárost.

A Pravda koreai tudósítója Szöul hős védőiről

MOSZKVA. — A Pravda Szergej Borzenko Kercából küldött tudósítását közli, Szöul dicső védelméről.

Tíz nap telt el azóta, hogy nagyvesszer emberből álló amerikai-angol sereget tettek partra Incsonnál. Az első huszonnégy órában az ellenség támadását egy tüzérszereg és a tengerészegység egy zászlóalja tartóztatta fel.

Az emberek mindhaláláig elhelyükben álltak és nem hagyták el azt. A néphadsereg parancsnoksága és a polgári hatóságok rendkívüli intézkedéseket tettek a város védelmében. Szöulba gyorsított mondtal csapatok haladtak, a helyi lakosság sürgősen műszaki akadályokat létesített az ellenség gyalogság és a harcokosok előnyomulásának feltartóztatására. A város védőinek élere olyan emberek kerültek, akiknek elláték szándéka, hogy utolsó ocpv vérükig harcolnak, akik odaadón szeretik népiüket. A város sok lakosa fegyvert ragadott és az első vonalokba vonult.

Ac agresszorok útját Incsontól Szöul külvárosáig holttestük borítja. Az amerikai hadifoglyok

ezt a Golgota-útjának nevezik. A dühingő MacArthur szüntelen támadásokat követel, bármi legyen azoknak ára, csakhogy elfoglalják Szöult. Abban reménykednek, hogy Szöul elfoglalása ütköztárvá válik az ENSZ közgyűlésén üsztt mocskos amerikai-angol játékbán és új érdemrendet jelent számára.

Az amerikaiak agyélbre még élbre nyomulnak — folytatja a tudósító. — A néphadsereg csapatai folytatják a harcokt. Szöul védelme igazán aktívá vált. A legveszedelmesebb szakaszon mestertővész-osztályok, vadászcsoprtok harcolnak, valmerő támadásokat intéve az ellenség ellen. A hősieen harcoló Szöul mindhaláláig küzd. Nem a páncélosok, lőállások tartják vissza az amerikaiakat, hanem a Munka-part által navelt emberek, akik a tűznél, a vasnál és a kőnél szilárdabbnak bizonyultak. A szöuli munkások már megismerkedtek a szabadság első örömeivel. Szöul védői szilárdságra, kitartásra tanítják a népet. A néphadsereg biztosítja őket, hogy nincs messze az idő, amikor ellentámadásba mennek át és elűzik a kalóz partraszállókat.

A kolozsvári állami porcelángyár fejlődése a dolgozók munkafeltételeinek és életének javulását jelenti

KOLOZSVAR. — Vidám ének-szó hallatszik a kolozsvári állami porcelángyár korongoló osztályán. Ifjú és szakmunkások, nők és férfiak dolgoznak ezen az osztályon vegyesen. A teremben itt-ott vörös zászló jelzi az egyre szaporodó élmunkásokat. Fűrgén, ügyes kezekkel formálják a korongolók a szebbnél-szebb porcelántárgyakat. Közben arra ügyelnek, hogy az anyagot az utolsó darabig felhasználják. A minőségi brigádvezetők féltő gondossággal ügyelnek a csoportra. Szemük azonnal észreveszi a legkisebb hibát is. Állandóan tanítják társaikat; új fogásokra, új munkamódszerekre, amivel javítsák a minőséget, mert az első félévben sok volt a selejt.

De nemcsak a korongoló osztályon megy jól a munka. November 7. tisztelőre már versenyben áll a gyár valamennyi osztálya. A dolgozók élete szorosan összeforrott az utolsó években az állami porcelángyár életével.

A FELSZABADULÁS ELŐTTI ÉVEKBEN

A gyár dolgozóinak élete a múltban összefüggésben volt a gyár életével, fejlődésével. De ez a kapcsolat akkor egészen más volt, mint ma. A külkajántói lakosok nagyrésze — mivel jobb munkalehetőségre nem számíthattak — évekig, sokan évtizedekig dolgoztak ebben a gyárban nyomorúságos éhbérért. Többször, amikor már nem bírták tovább a

nyomorúságot, sztrájkjal próbáltak emberibb bért, emberibb munkakörülményeket kieszközölni az egyre váltakozó gyártulajdonosoktól.

Felszabadulásunk előtt néhány nappal Zsolnai Péter, a gyár volt tulajdonosa arra gondolt, hogy az értékesebb felszerelést átköltözteti a pécsi porcelángyárba. Azonban az akkori zür-zavaros helyzetben, amikor minden tőkére nyugatra akarta menekíteni: vizyonát, a szállítási nehézségek miatt elkésett tervével. A Szovjet Hadsereg felszabadította a várost.

A FELSZABADULÁS OTÁ...

Igy derült a kolozsvári „Iris”-gyár felett is a felszabadulás boldog napja. A dolgozók rövid időn belül megkezdték újra a termelést. A termelést gátló száz meg száz akadály kiküszöböléséhez nagy segítséget kaptak a Román Kommunista Párttól. Majd megszülettek az első szocialista munkaversenyek az üzemben. Az államosítás utáni hónapokban a fejlődés lendületét már nemcsak a termelési grafikon jelezte, hanem a porcelángyár külső képe is. A gyár azóta is egyre bővül, egyre terebélyesedik. Az üzem utcáfelől részéről emeletet építettek, ahova az öntődét helyezték el. Az udvar hátsó részén újabb két emeletet emeltek, ahova a gyár hatodik égetőkemencéjét építették. Új munkahelyekkel bővítették ki a samott-gyárat. A régi földszintes vityiló

helyett egészséges, korszerű szortirozótermék építettek.

De nem csupán műszaki és termelési szempontból bővült, fejlődött és gazdagodott az állami porcelángyár a felszabadulás óta, hanem szociális szempontból is. Az üzem dolgozói és gyermekei iránti gondoskodásról tanuskodik a két hatalmas terem-ből álló kántin, a jól felszerelt orvosi rendelő. Hatalmas gyűlésterem és külön kulturterem áll a dolgozók rendelkezésére. Az üzem vezetősége nagy gondot fordít a dolgozók politikai és kulturális színvonalának fejlesztése mellett a szakmai nevelésre. A 47 hallgatóval működő üzem belüli szaktanfolyamon kívül egy kerámiai szakiskolát tart fenn, amelyben 160 munkás és földművelő tanult teljes díjmentesen. Ellátásukról és ruházatukról is a vállalat gondoskodik.

A szociális juttatásoknak mégis egyik legszembetűnőbb példája, a gyár bölcsője és napköziotthona. A régi Zsolnai Péter-féle villa ma gyermekakadémiától hangos. A gyár korlátlan urának egykori kényelme lakószobáiban, most fehér apró gyermekágyak sorakoznak. Bennük egészséges, pirosarcú, jóltáplált munkásgyermekek alszanak, játszadoznak. A dolgozók államának jövő munkásai, akik ugyanígy, ugyanazért a célért harcolnak majd becsületos munkájukkal, mint szüleik, azok az anyák, akik ma vigán dalolva dolgoznak a korongolóban.

A rajonálás közelebb hozzá az államhatárhoz a dolgozókhöz

Országunk dolgozó népe napról-napra, egyre jobban látja a rajonálás jelentőségét. Országunk területének új közigazgatási-gazdasági felosztása és a néptanácsok megválasztása hatalmas lépés előre a szocializmus felé vezető úton.

A régi közigazgatási felosztás megfelel a polgárság és a földesurak politikai és gazdasági érdekeinek. „A megyék és járásként — mondotta Teohari Georgesou elvtárs — a polgári-földesuri diktatura rendőri bürokratikus adminisztratív ellenőrző kerületet voltak.”

Ez az önkényes és népellenes közigazgatási beosztás, valamint az erre épülő állami szervet el voltak szigetelve a néptől és mivel a nép ellen irányultak, a nép ellenségének tekintette és gyűlölte őket.

A rajonálás által létrehozott új közigazgatási-gazdasági felosztás és a néptanácsok működése, a múlttal szemben a leggyökeresebb ellentétben van.

A rajonálásnak éppen az az egyik főcélja, hogy az államgépzetnek a dolgozókhöz való közeledését minél jobban megkönnyítse. Ezért a rajonálás szoros kapcsolatban van a néptanácsrendszerral. Olyan területi, gazdasági és népességi egységekre osztja fel az országot, amelyek keretében a néptanácsok a legkönynyebben végezhetik a szocializmus építésére irányuló munkájukat.

Nézzük meg, hogyan járul hozzá a rajonálás a néptanácsok minél sikeresebb működéséhez, hogyan hozzá közelebb az államhatárhoz a dolgozó néphez.

A rajonálás olyan területeket tett közigazgatási egységekké, amelyek gazdasági egységek és amelyekben a közlekedési hálózat lehetővé teszi, hogy az illető terület legtávolabbi részének lakossága is könnyen megközelíthető a gazdasági, adminisztratív és politikai központokhoz. Az új közigazgatási területi beosztás nagymértékben gondoskodik arról is, hogy az egyes községek a lehető legközelebb legyenek a rajonközpontokhoz. A háromszékmezei Sósmező községet például, amely 3 kilométerre fekszik Herzsa nagyközségtől, a burzsoá-földesuri közigazgatás a Kárpátokon túl 20 kilométerre lévő Bereckhez kapcsolta. Több község dolgozóinak 30–50 kilométert kellett gyalogolniuk, hogy a járási székhelyen hivatalos dolgukat elintézhessék. Nyilvánvaló hogy már ma ez a nagy távolság is elvette a dolgozók kedvét az államhatalom szerveinek ténykedésétől és lehetetlenné tette, hogy az illető község dolgozóinak akárcsak helyi létszámuk a központban működő állami szervek tevékenységébe. Ezeket a viszonyosságokat, a rajonálás kiküszöböli és lehetővé teszi, hogy

a dolgozók minél közelebb legyenek területileg is a rajonális néptanácsokhoz.

A főváros és a köztársasági városok területének felosztása rajonokra, szintén elősegíti a dolgozó nép aktív bekapcsolódását a rajonális néptanács munkájába.

Azáltal, hogy az egyes tartományok és rajonok központjaivá azokat a városok váltak, amelyek ipari szempontból fejlettek vagy fejlődőképesek a munkásság állandó kapcsolatában kerüli a közigazgatási adminisztratív-politikai központokkal és lehetővé válik számára, hogy az illető néptanács munkájába minél tevékenyebben bekapcsolódjék.

A rajonálás következtében a hírségi hálózat is észszerűen átszerveződött oly módon, hogy a dolgozó parasztság minél könnyebben, minél kevesebb fáradsággal tudja azokat megközelíteni.

A rajonálás az ipari vidékeket mezőgazdasági vidékekkel egészíti ki, ilyen módon elősegíti a munkásság és a dolgozó parasztság szövetkezőségét megszilárdítását. A munkás-paraszt szövetkező megerősödése a dolgozó parasztságot egyre nagyobb mértékben fogja bevonni a néptanácsok munkájába, kiszélesítve annak tömegbázisait.

A Román Népköztársaság területének új közigazgatási-gazdasági beosztása közelebb hozzá a gazdasági és szövetkezeti szerveket a rajonhoz és a községekhez és ilyen módon lehetővé teszi az egyes helyeken felvetődő kérdések idejében való megoldásának lehetőségét.

Országunk dolgozó népe — mely a Párt vezetésével, a nagy Szovjetunió példáját követve — sikeresen építi a szocializmust, rövidesen megválasztja a tartományi, rajonális városi és községi néptanácsokat, a dolgozók államhatalmának helyi szerveit. Azzal, hogy a nép sok tízezer munkást és dolgozó parasztot választ be a néptanácsokba, valamint a néptanács mellett működő bizottságokba, azzal, hogy a dolgozó tömegeknek intézményesített lehetőségek nyílnak az államhatalom szerveinek ellenőrzésére, az államgépzet és a dolgozó nép között szétválaszthatatlan kapcsolat jön létre.

A nép által megválasztott államhatalom helyi szervek a dolgozók millióit vonják majd be az állam közvetlen vezetésébe. Ez azt eredményezi, hogy az államhatalom valóban a nép fogja gyakorolni, nemcsak központilag, hanem helyileg is.

A rajonálás és az ezzel kapcsolatos intézkedéseket minden dolgozónak a legnagyobb mértékben támogatnia kell. A rajonálás és a néptanácsok támogatása ugyanis egyet jelent a szocializmus építésével, a béke megszilárdításával és boldog jövőnk eslekvő alakításával.

A szovjet kolhozparasztok bőséges élete

A kolhozparasztok életmódjában már semmi sem emlékeztet a régi rendszer nyomorúságára. A falvak külső képe nem különbözik a városiétól, mert a legnevesebb szovjet mérnökök terve alapján építették azokat. Széles, fákkal szegélyezett utcákkal, osztorarendszerrel, villanyvilágítással, parkokkal, terekkel látták el a szovjet falvakat és egyikből sem hiányzik a kultúrthoz, a szép közigazgatási épület, bölcsőde, iskola, jól felszerelt kórház, rádióközpont, stb.

A KÖZÖS JÖVEDELEMBŐL származó, falurendezésre fordítandó hatalmas alapok nagymértékben hozzájárulnak a kolhozparasztok életszínvonalának emeléséhez.

Az azerbajdzsáni „Makmukend” kolhozfalva is már város-

kává fejlődött. Villanytelepén és klubján kívül kórháza, villanyerőre berendezett malma, öt üzlete, több középülete van. A kolhozparasztok két-háromszobás, kényelmes, korszerű lakásokban laknak. Az idén további egymillió rubelt fektetnek építkezéseikbe.

A KOLHOZPARASZTOK

magas jövedelmé folytán a falu gazdasági élete semmiben sem különbözik a városiétól. Minden kolhozfaluban látkéző áruforgalom tapasztalható. A március elsőjén újabb áruzállítás még jobban fokozta a kolhozparasztok vásárlóerejét, annál is inkább, mivel a mezőgazdasági termékek árai változatlanok maradtak.

Ma már nincsen olyan kolhozfalva, amelynek ne lenne legalább egy nagyáruháza s ezen-

külül állandóan bővül a mind nagyobb árukészlettel rendelkező szövetkezeti hálózat is.

A Novokarszok tartományi egyik kolhozfaluban nemrég létesítettek áruházaikat s ennek elől miszer, ipar- és háztartási cikkek, valamint könyvosztálya van s ezenkívül falatozókat is nyitottak benne. Minden osztály nagy forgalmat bonyolít, akárcsak a falu szövetkezete, amely ez év első negyedévében több kerékpárt adott el, mint tavaly egész évben. A rádiókészülékek utáni kereslet az eddigieknek ötszörösére nőtt.

Szüntelenül fokozódik a kolhoztagok jóléte, kényelmesebben élnek a részük van a civilizáción minden áldásában.

Mindjobban eltűnik a város és falu közötti különbség, ez pedig eszik a szovjet rendszernek köszönhető. (Agerpres.)

Éberséget a jövőévi kenyérért

Nincs már olyan község, vagy falu, amelynek határában meg ne indult volna az őszi magvetés, jövőévi kenyérünk biztosításának esatája. A szegény- és középparasztság minden erejével arra törekszik, hogy ezt a csatát minél előbb, minél sikeresebben, győzelemmel vívja meg. Traktorcsopei dűbörögnek a szántóföldeken s az új erő biztos talajt hasít a rozsoknak, búzaszemeknek; vetőgépek térülnek-fordulnak, csorgatják a magot a gondosan vetett ügybe.

Zajlik a kenyér, a béke csatája.

A csatarend napról-napra szervezettebbé válik. A vetési csata első sorában a kommunisták állnak, mögöttük pedig biztosan halad a dolgozó parasztság az új győzelem felé. A harc célja világosan áll előttük: az őszi magvetés sikere a békéért vívott harc sikere is. Ez buzdítja, ez lelkesíti a szántóföldek dolgozóit is. És tudják: aki nem teljesíti kötelességét, az ellenség. A dolgozók, a béke ellensége. Könyörtelenül le kell sújtani arra,

Könyörtelenül kell a magvetésre. Irigymatlanul le kell leplezni!

Ki nem teljesíti kötelességét? Ki a dolgozó, a béke ellensége? A kukák, akik mesterkednek, szabotál, kibúvik a kötelességteljesítés alól. És ha a dolgozó parasztság nem eléggé éber, könnyfont, aljas terve sikerülhet: kárt okozhat. Csak egy példát! Iszló község huszonnyolc hektáros kukájja, Szócs János, nem váltotta be birtoka teljes nagyságát. Gondolta: így megszabadulhat a kötelességteljesítéstől, kevésbé kell bevetnie. Tavasszal három hektárját hagyta vetetlen; hátha bazzal is sikerül.

Egyet azonban nem számolt a kukák. Azzal, hogy a dolgozó parasztság ébersége nap-nap után fokozódik, egyre éberedik. Málna éberebben és éberebben örködnek a kukákok mesterkedéséi felett s kegyetlenül lesújtanak a szabotálásra.

Igy járt Szócs János iszlói kukái is. A dolgozó parasztság éberségét nem tudta kiiktatni. Tavasz óta megtanulták, hogy a vetetlenül hagyott föld biztos

ráfizetés, ha mindjárt a kukáké is. Felmérték Szócs birtokait, fényt derítettek mesterkedésére: öt hektár és hatvanhat ár szántóföldet tagadtak le.

Ez az egyetlen példa is fényesen bizonyítja: ahol a dolgozó parasztság éber, ott nem tehető kárt a kukák, mesterkedés, kísérelte kudarcba fullad. Dolgozó parasztságunknak tehát az őszi vetési csatában is éboren, nyitott szemmel-füllel kell végeznie munkáját és könyörtelenül le kell lepleznie az osztályellenes szabotázsaktusokat. A kukák alá akasztja akasztani a vetési csata sikerét is: jövőévi kenyérünk ellen, a béke ellen tör. Kártevő-séllanatra sem tanakodó ébersége húsíthatja meg.

Az éberség erős fegyver a dolgozók kezében. Ezt a fegyvert a szegény- és középparasztságnak az őszi vetési csatában még eredményesebben kell forgatnia, mint addig. Jövőévi kenyérünk, békénk érdekében!

Csordás József

Levelezőinknek üzenjük:

F. J. Levelét megkaptuk s köszönjük, hogy felhívta figyelmünket a régi, letűnt rendszerekre emlékeztető népellenes megnyilvánulásokra. Azonban levelében nem írja meg konkrétan azt az üzletet, ahol a megirtaként tapasztalta. A leveléből még az sem tűnik ki, hogy a levelet melyik városhól küldte. Kérjük a beküldött leveleket teljes névvel aláírni, mert különben nem szálkozhatunk a levélben közltekkel.

Bodnár Veronika, Kohóvölgy: Azokról a mindennapi munkák eredményéről küldjön tudósítá-

sokat, amelyeket a falu dolgozói a szocializmus építéséért vívott harcban elérték.

Máttyás Hoka Anna, Harasztos; Kiss György, Újös: Kérjük, küldjenek rendszeres tudósítást a vetési munkák eredményeiről. A Világosság tiszteletpéldány-számainak küldését újra beindítottuk mindazon levelezőink részére, akik rendszeresen küldenek tudósításokat lapunknak.

Valamennyi levelezőinket kérjük, hogy beküldött tudósításukra írják rá pontos lakcímközpontot, a község, rajon és a tartomány nevét.

Versenypályázat film-szenáriumok írására

Filmparunk fejlesztése céljából a film-dramaturgia, mint irodalmi műfaj ösztönzése céljából a RNK minisztertanása mellett működő filmbizottság versenyt hirdet dokumentációs filmszenáriumokra, az alábbi témakörökből:

1. Észak-Moldova életre ébred. 2. Torda, mint ipari köz-

pont. 3. A fehér arany (az ország villamosítása). 4. Szocialista verseny, két nagy vállalat között. 5. Verseny két kollektív gazdaság között. 6. Az állami gazdaság, mint nagy mezőgazdasági vállalat. 7. Sportmozgalom a RNK-ban. 8. Egy nap pionírjaink életéből. 9. Egy nap ifjúságunk életéből. 10. Egy

nagyvállalat kulturális élete. A legjobb munkákért minden témakörből egyenként három díjat osztanak ki az alábbi értékekben:

- I. díj 50.000 lej.
- II. díj 30.000 lej.
- III. díj 20.000 lej.

A legjobb szenáriumokat irodalmi folyóiratokban, vagy kötetekben közlik A műveket a filmbizottság forgatókönyv-igazgatóihoz (Comitetul Cinematografiei Directia Scenarilor, Bukarest, Str. Wilson 4 címre) kell beküldeni „Szenárium-versenypályázat” megjegyzéssel. A verseny november 1-ig tart. Felvilágosításokat és utbaigazításokat ad a filmbizottság Szenárium Igazgatósága.

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Mérsékelt szél, ma megnövekedő fűtől-felhőzet, eső nélkül. Holnap nyugaton és délen már lehet kisebb eső. Reggel helyenként köd. A napnali hőmérséklet kissé emelkedik, az éjszakai lehűlés gyengül. Kolozsváron pénteken hajnalban 2 fok, délen 18,5 fok volt.

A VÁROSI MILÍCIA PARANCSONKSÁG közli, hogy október 2-án megkezdik az írógépek és mászkészítőgépek használati engedélyének kibocsátását. Az üzemek, intézmények kiküldöttjeinek az engedélyek átvételénél két példányban készített kimutatást kell felmutatniuk, amely az írógépek számát, szeria számát és gyártmányát tünteti fel. Az engedélyek szétosztása a tartományi Milícia Parancsnokság Kolozsvár, Kosuth Lajos-utca 17 szám alatt történik.

SZOMBATON szeptember 30-án este 8 órakor a Magyar Művészeti Intézet Szakszervezeti és Békébizottsága békéscsere rendez a Diákház kistermében. A gazdag és változatos művészi műsorban közreműködnek a Magyar Művészeti Intézet tanárai és növendékei, valamint az Állami Magyar Opera művészei. Meghívókat az Intézet gazdasági hivatalában lehet igényelni. (Mócsok-utca 5, telefon: 14-59.)

* **POP LYA OPERAÉNEKESNŐ**, volt akadémiai tanárnő megkezdte ének-tanítását. Tanítványokat felvesz. Petőfi-utca 68

Dzsingisz Khán utóda

NEPMOZGÓ (POPULAR) ÉS MUNKÁS MOZGÓ FILMUJDONSÁGA)

Sivár kép tárul a nézők szeme elé a film első köckéin. Homoktenger, egy-egy kopár hegy, kietlen pusztaság, ameddig a szem ellát. Nem enyhíti, inkább még fokozza a vidék nyomasztó voltát a pusztá környezetben emelkedő apró, kerek sátor, egy mongol család „jurtája”. Önkéntelenül is arra gondolunk, hogyan lehet itt egyáltalán élet? Miből élhetnek az egymástól sok kilométerre fekvő bogárnyi jurta lakói?

Nemzetlenség, nyomor és elnyomás jutott osztályrészül a mongol népnek, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom előtt. Pedig híres vadászok voltak, ők ejtették el azokat a vadakat, amelyeknek bőrért vagyongotok fizettek a „művelt nyugat”. Nemmitte milliómos-asszonyai De itt, az angol és amerikai gyarmatosítók katonaságától bilincsbevert ország piacán. Mister Hughes, amerikai kereskedő pár garast fizet a legszebb hiúz, nyest, róka, vagy más prémekért is. A benzülőtt nép szót sem szólhat, mert Mr. Hughes kereskedelmi ténykedését szuronyok támasztják alá.

Mégis akad egy bátor, aki szembeáll a hatalommal. Amodalán, a pusztá fiatal mongol fiának ökle lecsap a kereskedőre, amikor a mindenki által megcsodált ezüstrókját csaknem ingyen tulajdonítja el. Természetes, hogy ezután menekülnie kell, mert halálra keresik. A történet 1920 körül játszódik le, amikor a Vörös Hadsereg még kemény harcban áll az imperialista hatalmak intervenció seregeivel s így az is igen természetes, hogy az üldözött végül a partizánoknál talál menedéket. Megtanulja itt, hogy mit jelent neki s az egész elnyo-

mott népének Moszkva és Lenin. A véletlenül mulik élete, amikor az angol intervencionisták jogszába kerül. Egy tévedésből, hozzákértült talizmán igen régi írásból: arra következtetnek, hogy ő a hírhedt Dzsingisz Khán leszármazottja s a gyarmatosító csapatok parancsnokának agyában olyan „fényes” terv születik, amiért maga Churchill táviratilag gratulál neki: ha nyilvánosságra hozzák, hogy rábukkantak a nagy Khán utódára, az ifjú „herceget” a különféle mongol törzsek vakon fogják követni, őt pedig az angol és amerikai gyarmatosítók fogják poráron vezetni. Sokkal egyszerűbben, simábban ki lehet így szipolyozni a népet.

A halálból visszarángját: Amodalán szinte letargikusan tűri, hogy frakkba bujtassák, bókójának előtte s ugyanakkor mulassanak a róvására. Amikor azonban egyik társát a szemelátára agyonlövik, kitor belőle az elfojtott harag és gyűlölet, szétlét az imperialisták, kereskedők, tiszték és katonák rabló-csoportja között és eltűnik, hogy rövidesen vihartként száguldó forradalmi lovas-csapat élén lássuk viszont.

A filmet 1929-ban készítették s 1949-ben szinkronizálták. Cselekménye több mint 30 évvel ezelőtti, de az intervencionista tisztkecsapatokban és katonákban, az idegen üzletemberekben lehetetlen nem látnunk azokat az amerikai és angol imperialistákat, akik ma is rabló módjára fosztogatják és gyilkolják Ázsia népeit s akik ellen Korea, Vietnam, Fülöp-szigetek Amodalónjai vívják nemcsak, önfeláldozó szabadságharcukat. Ebben rejlik a film nagy időszerűsége, kiválóan nevelő, megőrsítő ereje. (—bár.)

SPORT

A marosvásárhelyi és kolozsvári Textil szakszervezetek dolgozóinak sporttalálkozója lesz vasárnap délelőtt Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — Vasárnap délelőtt a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen igen érdekesnek ígérkező sportesemény lesz. A kolozsvári és a marosvásárhelyi

Textila szakszervezetek dolgozói négy sportágban mérik össze erejüket. A legnagyobb érdeklődés a délelött 11 órakor kezdődő labdarúgó mérkőzés kiséri, mert mindkét csapatban több

neves játékos is szerepel.

A két város Textil szakszervezetének tekecsapatai délután 2 órakor a Villamosmű tekepályáján mérik össze erejüket.

KOLOZSVÁR—BUKAREST 4:1 (2:1)

KOLOZSVÁR. — A városok közötti vízilabda kupamérkőzések második napján, a Kolozsvár—Bukarest vízilabda mérkőzés nagy küzdelem után 4:1 (2:2) arányban döntetlenül végződött. Marosvásárhely együttese 4:2 (2:0) arányban győzött Nagyvárad ellen, míg Temesvár csapata játék nélkül 5:0 arányban nyert Szeben ellen, mivel a szebeniek két játékosuk betegsége miatt nem tudtak teljes csapattal kiállni. Ma szombaton délután fél 3 órakor Kolozsvár—Szeben, Temesvár—Nagyvárad és Bukarest—Marosvásárhely mérkőzések kerülnek lejátszásra. Vasárnap délelött fél 12 órakor az uszói versenyek után Bukarest—Temesvár, majd a Kolozsvár—Marosvásárhely mérkőzéssel fejeződnek be a városok közötti találkozók.

A TEXTILES

a vasárnapról elmaradt fatabányai Tárna elleni NB I-es mérkőzését 10:1 (6:1) arányban nyerte meg.

A kolozsvári és nagyváradai Grafikai szakszervezetek sporttalálkozója

KOLOZSVÁR. — Vasárnap délelött 11 órakor a Grafikai szakszervezetek December 30-utca 23 alatti helyiségében a kolozsvári és a nagyváradai grafikai szakszervezetek asztalitenisz

és sakk csapatai mérkőznek meg egymással. A két város grafikai szakszervezetének tekezői ugyancsak délelött 11 órakor a Villamosmű pályáján mérkőznek meg.

Ketiös NB mérkőzés és Kolozsvár-Torda bajnokcsapatainak találkozója vasárnap sportműsorán

KOLOZSVÁR. — Négyhetes szünet után vasárnap tovább folytatódnak az NB II-es mérkőzések küzdelmei. Kolozsváron a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen a nagybányai Bölönyi vezetésével fél 3 órakor a Hadsereg a Metalul (Vörös Acél) ellen játszik. A negyedik 5-kor kezdődő KCSU—Lokomotiva (Arad) mérkőzést, a bukaresti Bartolomeo vezet. Nagyváradon a kolozsvári és nagyváradai Lokomotiva mérkőzés bírója a temesvári Toponeag. Szatmáron: Lokomotiva—Metalul (Nagybánya), Kroner (Bukarest) Brádon: Metalul—Partizanul (Lupény), Crutesen (Bukarest), Medgyesen: Partizanul—Metalul

(Aranyosgyéres), Nita (Szeben). Az NB I-ben: Bukarestben: Hadsereg—TESE és Lokomotiva—Haladás (Nagyvárad). Temesváron: Lokomotiva—Partizanul (Bukarest). Petrozsényban: Partizanul—Dinamo (Bukarest). Aradon: Vörös Lobogó UTA—Lokomotiva (Szeben). Marosvásárhelyen: Lokomotiva—Metalul (Rosica).

Az NB II-be való bejutásért vasárnap délelött 11 órakor a „Herbák János”-művek sporttelepén a Vörös Lobogó együttese, amely esütőfőnök 10:1 arányban győzött az Építőket ellen, a tordai kerület bajnokával a Vörös Lobogó üveggvár csapata ellen játszik.

MOZI

„VÖRÖS CSILLAG” MOZGO. Elvárásolt buza, Előadások 4, 6 és 8 órakor.

„MAXIM GORKIJ” MOZGO: Titkos jelek. Előadások: 3, 5, 7, 9.

„UJ IDOK” MOZGO: Román hradó, Szovjet hradó, Könnyű atlétika, Tudomány és technika 76 sz. A nagy világegyetem.

„MUNKÁS MOZGO: Dzsingisz khán utóda. Előadások: fél 4, 6, 8 és fél 10 órakor.

„NEPMOZGÓ MOZGO: Dzsingisz khán utóda. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„URANIA” MOZGO: A néma barikád. Előadások: 5, 7, 9.

„CAPITOL” MOZGO: Elvárásolt buza. Előadások: 3, 5, 7, 9.

EBRESZTŐ-ÓRAKAT

összes üzleteinkben — tikkét nélkül — 1800 lejes órért SZABADON ÁRUSITUNK

„FIERUL”

Állami Kereskedelmi Václat, Kolozsvár.

APRÓHIRDETÉS

KÉT ANTIK SZEKRENY, 4 asztal, nagy konyhaszekrény, kanapé, főző- és melléedények, szép csillár, gyermekágy eladó. Barfüi (Molotov-utca 12, ajtó 7. Megtekintések délután. — **DIÓFURNÉROS**, modern kombinált háló, 10 négyzetméter valódi perzsaanyag, táskatároló eladó. Clasca (volt Dóbfűtő-utca 2. I. emelet. Megtekintések délután 4—6 óra. — **GYERMEKÁGY**, embelem, ruhaszekrény eladó. Március 6-utca 28. I. emelet, ajtó 3. — **BÖRGARNITURA** könyvtárszekrényel, konyhabútor, edények, lámpák eladó. Balassa-utca 30. — **BEKÖLTÖZETHETŐ** kertes családi házak, örökzöldek, parcellák, gyümölcsösök sürgősen eladó. „VULCAN” in szanatórium, Molotov-utca 24. — **HARMONIUM** és rugós kézi strázsejt eladó. Berde Mózes-utca 3, ajtó 2. — **MODERN HÁLÓZOBABUTOR** eladó. Györgyfalvi-ut 97. — **MODERN, KOMBINÁLT GYERMEKKOCSI** sürgősen eladó. Malom-utca 10, ajtó 10. — **KÉT UJ PIHEPAPLAN**, 40 méter kárpapír, diófurnéros rökámiévíz eladó. Bethlen-utca 18. — **GYERMEK SPORTKOCSI** (fonott), Braun-rádó, tiszta gyalpu koztűmszövet eladó. Patak-utca 5, földszint, ajtó 2, délután 1—4 óra között. — **OSZLOPKÁLYHA**, kétkerekű taniga, 20 darab cukrosláda eladó. Karl Marx-utca 66. Török. — **KOMBINÁLT SZOBABUTOR** eladó. Vörösmarty-utca 3. — **IRÓASZTAL**, asztali villanylámpa, fekete férfi télikabát, paplan, Dánielkályha eladó. Racovita (Erszébét)-ut 11, emelet. — **ANTI-K SZEKRENY**, modern háló és fotelek eladó. Horea-ut 39, ajtó 2, délután 2—6-ig. — **MÉLY GYERMEKKOCSI** jökarban eladó Munkás-utca 43. — **VARRÓGÉPET** keresek bérbe. „Grácia”, Dóza György-utca 11. — **FÜGGÖNYÖK**, perzsaanyagok, ezüsttróka-gallér, muff, nerczek, mütárgyak eladó. Stefan cel Mare 10. dr. Idu. — **FESTETT, HÁROMAJTÓS** zöld szekrény, gyapjuszőnyeg eladó. Berde Mózes-utca 3, I. emelet, ajtó 3. — **TOPOLYABETÉTES**, teljes hálózobabutor, féregmentes, rézsodronnyal eladó. Técsi Anna, Mátyás király-utca 4, trafik. — **VESEK** jó állapotban **börkabátot**. Ajánlatokat „Börkabát” jellegre a kiadóba. — **VESZÜNK** nagyobb mennyiségben romlott fehér lisztet. „Falvak Népe” kiadóhivatala, Szabadság-tér 12. — **FURNÉROS ÁGY** sodronnyal eladó. Augustus 23-utca 45. Schuller Julianna. — **ZONGORA**, hálószoza, főzőkemence, asztal eladó. Garii (Állomá)-tér 4. I. emelet. Oprisiu. — **EBÉDLÖBUTOR** 25.000 lejért, ládák és ruhaszekrények eladó. Jókai-utca 25. — **HÁLÓZOBABUTOR**, ebédő, szalngarnitúra, paplanok, dunya, függönyök, csillárok, kávékészlet, tányérok, kották eladó. Dimitrov (volt Karolina)-tér 4. emelet, ajtó 12. — **PÉZSMABÉLÉSES** női kabát kisebb és középtermecre, kitűnő állapotban, teljes díofa ebédő. eadó. Petőfi-utca 54. emelet. — **IRÓASZTAL** kemény fából eladó. Horea-ut 1. II. emelet, ajtó 14. — **EGYEDÜLÁLLÓ, FÖZNYITÓ** bejárónét felveszek. Kapusan cukrázda, Molotov-utca 10. — **KÉT SZOBA, KONYHÁS** ház 90.000 lejért eladó. Kálvária-ut 19. — **ELCSERÉLNEM** Böszörményi-utca 27 szám alatti egy szoba, konyhás lakószobát hasonlóval. — **MODERN EBÉDLÖBUTOR** helyszüke miatt sürgősen eladó. Orbán Balázs-utca 33. — **ELADÓ** 350 négyzetméteres parcella Békásban, hordozható „Erika” írógépp, ózecsukható tripod kottatartó. Popna. Horea-ut 14. — **KOMBINÁLT SZEKRENY** eladó. Móricz Zsigmond-utca 1. Délután 2 és 6 óra között. Legfelső csengő. — **ELCSERÉLNEM** 2 szoba, konyhát 1 szoba, konyha

komfortossal. Régeni Arnold, Haiducului (Hajdu)-utca 15. 11—2 óráig. — **HAT MÉHCSALAD**, — darabja 3800 lej — ütletésre 100 darab egvényes díofa — darabja 90 lej — eladó. Boldog-utca 24. — **KOMBINÁLT SZOBA**, háló, konyhaberendezés könyvszekrények, csillárok, szőnyeg, álló tükör, ebésszobabutor, 25 négyzetméter műkölap eladó. Fürdő-utca 16. I. emelet. — **GYÖNYÖRŰ EZÜSTRÓKA-BOÁK** sürgősen eladó. Cim a kiadóban. — **SINGER NŐI VARRÓGÉP** eladó. Budai Nagy Antal-utca 140. — **RÖKÁMIÉ**, diófurnéros sürgősen eladó. Berthelot (Eötvös)-utca 25. — **SZEMÉLYI KOCSI**, 220-as Steyer, kifogástalan állapotban eladó. Horea-ut 15. — **SZENLAPÁTOKAT**, szállítási szerzőmákat, emelőket, görgöket, gerendákat, gumitákat, fűzőlökészti- lüket veszünk. „Sovromtransport”, Samoil Micu-utca 8. — **DIÓFURNÉROS RÖKÁMIÉ** sürgősen eladó. Bethlen-utca 36. várfallal szemben. — **GYERMEKSZERETŐ** románul tudó bejáró mindenest felveszek. Cimeket „Bejárónó” jellegre a kiadóba. — **IRÓGÉPASZTALOK**, csillárok, Zephír-kályha, páncél szekrény, székek eladó. Molotov-utca 49, emelet. — **ELADÓ** jó állapotban lévő „Vesta” márkájú kandalló, Horea-ut 48. — **KERTES HÁZHÉLY** gazvezetétes utcában olcsón eladó. Cim a kiadóban. — **BEKÖLTÖZETHETŐ** kertes családi ház eladó. Ertekezeti Tóth Árpádnéval, Florilor (Buza)-utca 8. — **ANTI-K BUTOROK** művészi kivitelben eladó. Augustus 23-utca 10. — **HÁLÓZOBABUTOR** kifogástalan állapotban eladó. Horea-ut 30. — **ELCSERÉLNEM** központi 2 szoba, előszobás lakószobát 2 szobát, komfortos lakásra, központhoz közel Cim a kiadóban. — **„DAC” GYERMEKKOCSI** jó állapotban eladó. Salcám (Akácfa)-utca 34.

Elveszett iratok

PIRDERI DE ACTE

Următoarele acte personale au fost pierdute si posesorii lor le declară nule de drept in mainile oricui s'ar afla:

BRUTARIA MUNICIPIULUI Cluj Nr. 1, Calea Traian 38, permis de circulatie si permis fiscal pentru autocamionul marca „Phänomen” Nr. de circulatie 1035, Nr. motorului 16676.

JÖRENT Ioan, dom. in comuna Cepari, raionul Nasaud, permis de bicicleta Nr. 420, eliberat de Militia Bistrita.

SUCIU Ioan dom. in comuna Tarpu, raionul Nasaud, dovada Militara de verificare ctg. 1951, eliberat de Cercul Teritorial Nasaud.

DUMA Traian Cluj, Str. Gheorgheni Nr. 90, Cartea de Alimente tip. „C” seria 843226 si trei cartele tip. „D1” seria 1080808, 1080806, 1080807, eliberat de Serv. Financ. Cluj.

DEARS Tanase Cluj, Str. Jókai Nr. 2, Livret de Pensie Nr. 139603—303, eliberat de Adm. Financiar Cluj, Cercul Nr. 715199 pe luna August 1950, titlul de Pensie Nr. 4579 gradul de sergent si bilctul copie de reforma Nr. 133 G.—120, eliberat de Casa IOVR Bucuresti.

POLITA DE ASIGURARE emisa de Soc. Agricola-Fonciera sub Nr. 1559 D. G. in favoarea beneficiarului dr. Vas Zoltán, dom. in Cluj, Str. Sincal Nr. 3.

Világosság

Felcős szerkesztő: LAZAR JOZSEF

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15—35. — Kiadóhivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 19—11. — Laptulajdos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.